

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cæremoniale FF. Minorum Strictioris Observantiæ Almæ
Provinciæ Saxoniae S. Crucis**

Sächsische Franziskanerprovinz vom Heiligen Kreuz

Nevhsii, 1706

VD18 10502327

Titulus XVI. De psalmodia & Organo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71672)

TITULUS XVI.

De Psalmodia et Organo.

1. **T**onos Psalmorum, Hymnorum, Canticorum, Epistolæ : Evangelij, &c. vide in Cantorali Colonienſi : quod Alma Provincia noſtra recipit.
2. Attendatur à Superioribus localibus, ut pro ratione & qualitate feſtorum Tractum cantetur & legatur, caveaturque omnino præcipitania, ſicut & protractio deformis præſertim ultimarum ſyllabarum, ſed protracta paululum prima & penultima Verſus ſyllaba, alia cantentur & legantur uniformiter & æqualiter, nec unus alium præveniat in reſumendo, nec in finiendo ſequatur, ſed attendatur ad Præſidem vel Senioreſem cujuſcunq; chori. Id vero ſingulariter cavendum, ne unus chorus reſumat, antequam alter chorus Verſum ſuum finivit.
3. Qui intonat, ſive Officiator ſit, ſive Cantor, advertat, ut moderatum tonum ſervet, ne ſcilicet nimis ſit altus vel demiffus, & quantum fieri poteſt, ſemper ſit idem & æqualis. Si tamen à primo tono, quod ſumme cavendum, deviatum fuerit; non à quovis pro ſuo arbitrio, ſed à Præſide, vel ad ſignum ab ipſo datum, à Cantore reſumatur, pro ut fuerat inchoatum : differentia feſtorum, non tam per vocis elevationem vel ſubmiſſionem, quàm per protractionem & debitam pauſarum gravitatem fiat.
4. Initia Horarum *Domine labia, &c. Converte nos, &c. Deus in adjutorium* uſque ad *Alleluja* vel *Laus tibi Domine*, inclusive, idem eſt de canticis *Magnificat, Nunc dimittis & Benedictus* paulo Tractius dicantur quam alia : caveatur nihilominus, illa inordinata protractio, & quaſi in ſingulis ſyllabis paulatio dum Officium canitur in initio Horarum; & præcipue ad Verſum *Et cum ſpiritu tuo*, neque aliam convenit fieri protractionem in reſponſione, quam fuerit facta in inchoatione ab ipſo Officiatore.

T

5. Ca-

5. Caveat singulariter Organista, ne lusum organi indebite protrahat, aut nimium accelerando finiat, singulariter sub Missa attendat ad Sacerdotem, ut dum ille legenda vel agenda absolverit, Organista quoque det tonum finalem, casu tamen, quo non nihil protraheretur, Officiator tamdiu subsistet, nec aliquid intonabit, antequam Organista dederit tonum finalem.

6. In Missis & Officijs defunctorum, in Dominicis Adventus & Quadragesimæ, excepta 3tia Adventus, quæ dicitur *Gaudete*, & quarta Quadragesimæ, quæ dicitur, *Letare*, non est ulus organi. Uti nec in festis simplicibus aut seriis etiam Paschalibus, excepta feria 5ta in Cœna Domini ad *Gloria in Excelsis*, & Sabbato sancto. In Dominicis Confraternitatis, etsi in Adventu aut Quadragesima occurrentibus, poterit adhiberi organum. In vesperis Dominicalibus pulsetur organum ad *Hymnum* & ad *Magnificat* tantum. In aliis solemnibus Vesperis & Laudibus organum pulsetur in fine cujuslibet Psalmi, & alternatim ad singulos Versus Hymnorum & Canticorum, ita dum Cantores primum Versum Hymnorum vel Canticorum, idem est de sequentiis. Inceperunt organum eundem Versum prosequatur. Secundum Versum cantat Chorus & sic deinceps.

7. In Missa luditur organo hoc modo, cantato Introitu cum Versibus Organista Introitum resumit, & deinde ludit primum *Kyrie*. Idem est de *Gloria in Excelsis*, & deinde alternatim cantatur & pulsetur. Finita Epistola, ante & iterum post cantatum *Alleluja* luditur organo, ad *Sequentiam* si dicenda sit alternatim pulsetur. Item sub Offertorio usque ad Præfationem, ad primum & tertium *Sanctus*: deinde postquam cantatum à choro *Pleni sunt*, &c. resumitur organum, usque ad *Per omnia secula ante Pater noster*, advertat tamen Organista, ut sub elevatione modestiori ac suaviori sono pulsetur: Tum iterum sub primo & tertio *Agnus Dei*, usque dum dicendus est Versiculus *Dominus vobiscum*.

9. Dum Matutinum & Laudes cantantur, adhibetur organum. Ad Hymnos, Antiphonas, post Psalmos, & ad Cantica pulsetur ut n. 6. dictum est: & juxta Provinciæ nostræ consuetudinem Responsoria pulsentur organo, Versus vero integri cantantur. In Conventi-

ribus minoribus ubi adesse nequeunt octo Choristæ in Matutinis tenebrosis triduo ante Pascha, Responsorialia quoque, etsi tristi tono organo ludi possent. In quibusdam quoque solemnioribus festis, etsi Matutinum & Laudes non cantentur ad *Te Deum laudamus* organum pulsari solet.

10. Ad parvas Horas non est consuetum interponere organum: Hymnus *Veni Creator* per Octavam Pentecostes, tam in Vesperis quam ad Tertiam integer cantatur; aliis temporibus, dum cantandus, poterit adhiberi organum: dum Completorium cantatur. Est usus organi ad Hymnum *Te lucis*. Et canticum *Nunc dimittis* alternatim. Antiphona *Salva nos* ab organo repetitur. Ad Antiphonas finales de B. Virgine semper pulsari debet organum exceptis simplicibus & ferialibus diebus. Dicto Versu, Collecta, & divinum auxilium, &c. Quando Chorus legit secreto: *Pater noster*, *Ave Maria*, & *Credo* pulsabitur organum. Quo silente Chorus incipit *Novum sidus*, &c. usque ad *In volis*, &c. quod iterum luditur organo: post consuetam Collectam, Organista incipit *Vos Sancti*: Chorus deinde cantat *Orate*, &c. in fine iterum pulsatur organum. *Tota pulchra es*: alternatim pulsatur organo & cantatur.

11. Sabbato sancto finita Epistola, absque interventione organi statim à Celebrante intonatur 3tio *Alleluja*, & similiter à Choro toties repetitur: quibus absolutis parumper luditur organo, & mox cantatur Tractus more solito, Tractui subjungitur Evangelium non intercludente Organista,

12. In festis primæ classis aut ob concursum populi solemnibus, ut *Portiuncule* & *S. Antonij*: dum Officiator de Sacristia ad altare progreditur, & dum re divina peracta discedit: convenit pulsari organum.

